

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาด้านทุนทางสังคมที่เป็นค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของเกษตรกรจากการใช้สารเคมีอันตรายในการผลิตพืชผักใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ทำการวิจัยโดยการเก็บข้อมูลจากเกษตรกร หรือผู้รับจ้างทำการเกษตร ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น และสังเกตการตรวจร่างกายเบื้องต้นของเกษตรกรเพื่อนำไปสู่ข้อมูลการเจ็บป่วยปัจจุบันและการเจ็บป่วยในอดีตในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีอันตรายในการเกษตร เพื่อที่จะทำให้เกษตรกรได้ตระหนักถึงต้นทุนทางสังคมที่เป็นค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากการใช้สารเคมีอันตรายในการผลิตพืชผัก

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

3.1.1 วางรูปแบบการดำเนินงาน

ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม การใช้สารเคมีอันตรายในการผลิตพืชผัก และการประเมินค่าผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิด ขอบเขตในการวิจัยนำไปสู่การสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์อย่างมีแบบแผน เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้

3.1.2 การเตรียมการเก็บข้อมูล

สำรวจข้อมูลการเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพทางการเกษตร อันเนื่องมาจากการใช้สารเคมีอันตรายทางการเกษตร ของเกษตรกรที่อาศัยในพื้นที่ หมู่ที่ 3 ตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เนื่องจากเป็นพื้นที่เสี่ยง มีการใช้สารเคมีอันตรายในการผลิตพืชผักเป็นจำนวนมาก โดยใช้แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเพื่อสำรวจข้อมูลหมู่บ้านอย่างรวดเร็ว (Rapid Survey) จำนวน 183 ครัวเรือน ในการค้นหาเกษตรกรที่มีปัญหาด้านสุขภาพจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเกษตรตำบลเจดีย์หลวง ผู้ใหญ่บ้านและกำนันในพื้นที่ อบต. และอาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลการวิจัย

3.1.3 การเก็บข้อมูลสนาม

เก็บข้อมูลจากเกษตรกรเป้าหมายด้วยการสัมภาษณ์ ตามแบบแผนที่จัดเตรียมไว้โดยเน้นภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีอันตรายในการเกษตร ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าพาหนะไปโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายของญาติที่เฝ้าไข้ ค่าเสียเวลาจากการประกอบอาชีพของผู้ป่วยและญาติที่เฝ้าไข้ ค่าพักฟื้นหลังจากป่วย ค่ามีคมือสุขอนามัยตามความเชื่อประเพณีดั้งเดิม ค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยครั้งนี้ และต้นทุนของเกษตรกรที่ใช้ในการผลิตพืชผักในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

3.1.4 การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บมาได้รวบรวมเข้าเป็นหมวดหมู่ โดยใช้โปรแกรม Excel ในการประมวลผล สถิติที่ใช้เป็นค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปอธิบายข้อคำถามและความต้องการที่จะศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย

3.2 ขอบเขตการวิจัย

3.2.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เกษตรกรในเขตพื้นที่หมู่ 3 ตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวนทั้งหมด 183 ครัวเรือน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เกษตรกรที่เจ็บป่วยเนื่องจากการใช้สารเคมีในการผลิตพืชผัก โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Proprosiive Sampling) เนื่องจากการศึกษาต้องการศึกษาเฉพาะเกษตรกรที่มีค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพเนื่องจากการใช้สารเคมีโดยคัดเลือกจากเกษตรกรหัวหน้าครัวเรือนทั้งหมด ครัวเรือนละ 1 คน รวมเกษตรกรทั้งหมด 48 คน

3.2.3 พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เนื่องจากพื้นที่นี้มีเกษตรกรประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ และมีผลผลิตทางการเกษตรที่มีชื่อเสียงและเป็นสินค้าส่งออกได้แก่ พืชผักทุกชนิดโดยเฉพาะกะหล่ำปลี ซึ่งเป็นสินค้าทางการเกษตรที่ทำรายได้หลักให้แก่เกษตรกรอำเภอแม่สรวย (ข้อมูลจาก สำนักงานเกษตรอำเภอแม่สรวย, 2541)

3.2.4 เนื้อหาการศึกษา

ประกอบด้วย

3.2.4.1 ต้นทุนของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ ค่าเช่าอุปกรณ์การเกษตร ค่าน้ำที่ใช้ในการเกษตร ค่าแรงของตัวเกษตรกรเอง และครอบครัว ค่าเช่าที่ดินทำการเกษตร ค่าไถยกร่อง

แปลงผัก ค่าจ้างแรงงานตั้งแต่เริ่มต้นทำการเกษตรจนถึงเก็บเกี่ยว ค่าเมล็ดพันธุ์ผัก ค่าปุ๋ย ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและค่าเดินทางติดต่อ

3.2.4.2 ผลกระทบภายนอก เกี่ยวกับสุขภาพของผู้ผลิต กรณีไม่นอนโรงพยาบาล ได้แก่ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในระหว่างฉีดพ่นสารเคมี ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลภายหลังการใช้สารเคมี ในระยะเวลาตั้งแต่หลังพ่นยาถึง 3 วัน และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลด้านสุขภาพระยะยาวหลังการใช้สารเคมี 3 วันเป็นต้นไป ค่ารักษาพยาบาลกรณีนอนโรงพยาบาล ได้แก่ค่าพาหนะ ค่าเสียเวลาของญาติที่มาเฝ้าไข้ ค่าใช้จ่ายของญาติที่มาเฝ้าไข้ ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ค่าใช้จ่ายอื่นๆนอกเหนือจากค่ารักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์พิเศษ ค่าใช้จ่ายในการพักผ่อน ค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากแพทย์ปัจจุบัน ค่าเสียเวลาเกษตรกรที่นอนโรงพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพ และค่าใช้จ่ายในการนัดตรวจสุขภาพประจำปีโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องเนื่องจากจิตใจ